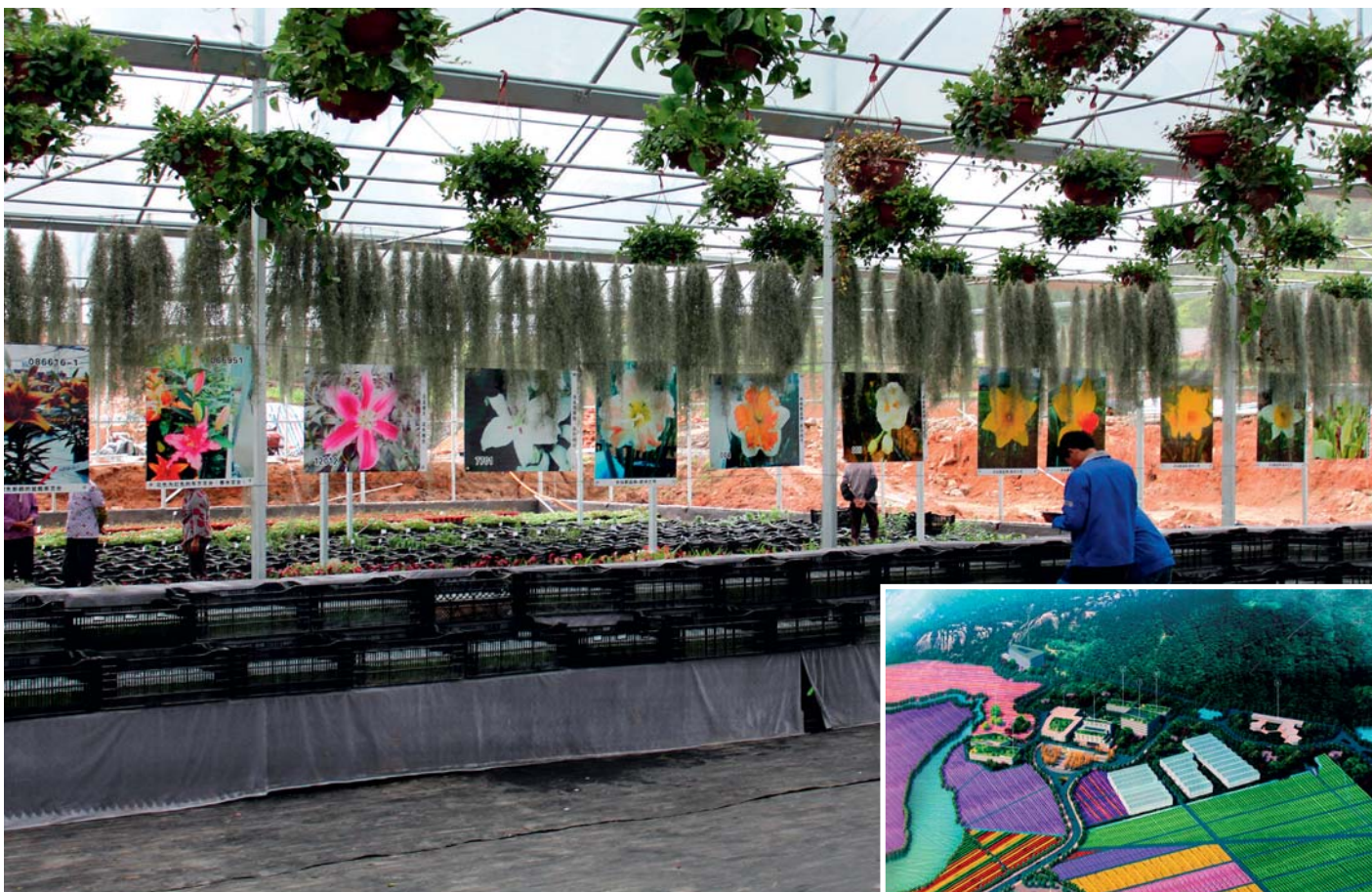

Kansen voor Nederland in

Plantenveredelingsbedrijf SEADC. In de inzet: het ontwerp voor 'Keukenhof'

In de programmabeschrijving werd niet de indruk gewekt dat er een bedrijfsbezoek bij een bollengerelateerd bedrijf op de rol stond. Toch leek het Lex Smit, NAJK-lid uit 't Zand, een interessante reis die Wolter Neutel, projectleider bij het NAJK, had samengesteld. Zo ging 28 mei het vliegtuig naar China met vijftien NAJK-leden. Tijdens de reis bleek dat de bollensector wel degelijk aan bod kwam.

Tekst: Lilian Braakman
Fotografie: NAJK

Naar China ging de studiereis van het programma Wereldboeren (zie kader) van het Nederlands Agrarisch Jongeren Contact (NAJK). Een van de deelnemers was NAJK-lid Lex Smit. Hij is mede-eigenaar van A.C.M. Smit en Zn Bloembollenkwekerij uit 't Zand. Smit: "Ik ging mee om te zien hoe de handel in China verloopt en om wat van het land zelf te zien. Alles wat we hebben gezien viel in de agrarische sector. Je ziet de

lokale bevolking, hoe ze produceren en hoe ze zelf leven. Hoewel er geen excursies op het programma stonden richting de bollensector, bleek dat er soms toch een link was."

Vanuit Nederland had Wolter Neutel, projectleider NAJK, diverse bedrijfsbezoeken gepland. Enkele afgesproken bezoeken aan veehouderijen bleken tijdens de reis niet door te kunnen gaan. Dat vond Smit jammer, maar volgens hem gingen er tegelijkertijd meer deuren open door met de organisatie te reizen. "Het NAJK opent deuren op plaatsen waar je normaal

niet komt. Dat is de meerwaarde van de reis." Vanwege de taalbarrière was er op elke locatie een lokale reisgids aanwezig. Om alles in goede banen te leiden ging Neutel, die de reis had georganiseerd en de contacten had, mee.

CHINEES KEUKENHOF

Tijdens de reis hebben de deelnemers veel gezien en meegemaakt. Dit is allemaal beschreven in een blog op de website van het NAJK (www.najk.nl). Wat Smit het meest bijzonder vond was het bezoek aan plantenveredelingsbedrijf SEADC. Dit bedrijf richt zich met name op onderzoek naar nieuwe variëteiten bolgewassen en heeft een samenwerking met onder meer FloraHolland en Wageningen Universiteit. Smit vertelt: "Hun plan is om binnen een paar jaar een grote toeristische attractie neer te zetten in Putian. Het doel is om een soort Keukenhof te ontwikkelen. In eerste instantie moet tachtig procent van de bollen uit Nederland komen. Als het bedrijf groter is en zelf de beste cultivars kan telen, dan moet nog de helft van de bollen uit Nederland komen. Dat is ook nog veel", vindt Smit.

In een jaar tijd stampt SEADC gebouwen en wegen uit de grond om het gebied te ontwikkelen. Neutel: "Het nieuwe gebied moet een com-

China

binatie worden tussen toeristen trekken en zelf bloembollen produceren. De doelgroep is de Chinese toerist. Chinezen werken zelf vaak in steden. Juist in de weekenden gaan zij voor de lol naar het platteland om bijvoorbeeld druiven te plukken. Ze willen graag dicht bij de natuur staan." Smit vervolgt: "SEADC heeft berekend dat elke toerist een bepaald bedrag uitgeeft waardoor het park rendabel is. Dat geld besteden bezoekers aan bloemen, bollen, hotels en eten."

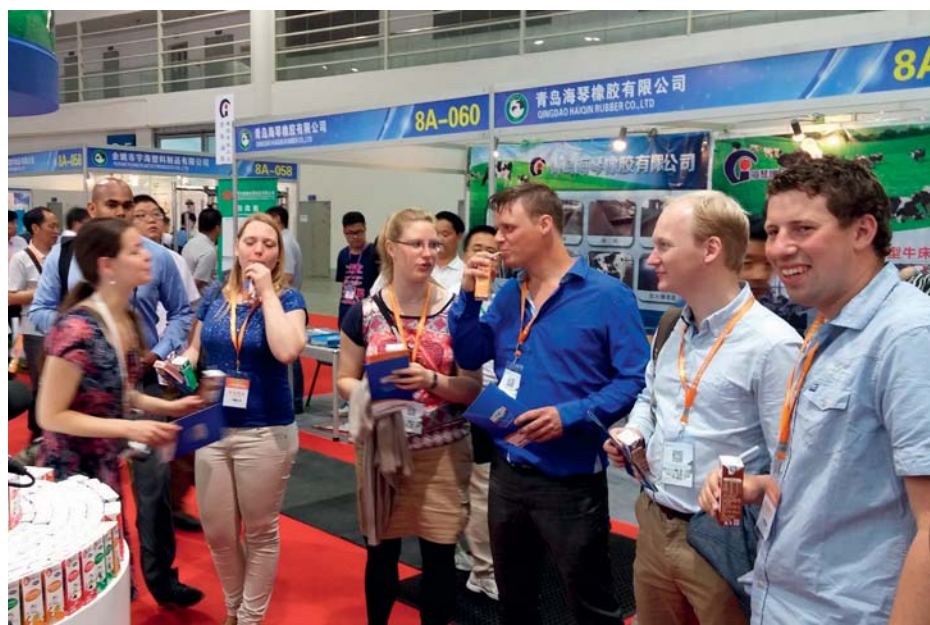
De manier van denken is in China heel anders dan in Nederland, zo geven de twee reizigers aan. "Het geld dat Chinezen verdienen, moeten ze ook weer in het land investeren. Hierdoor denken ze heel erg top-down. In Nederland is het juist bottom-up. Chinezen zetten een idee groots op. Ze starten bijvoorbeeld een melkveehouderij door veel geld te investeren en nieuwe panden neer te zetten. De boeren in het gebied kopen ze eigenlijk op, zodat die voor het bedrijf kunnen werken."

GROEN

Op het gebied van internetverkoop zijn Chinezen veel verder dan Nederland. Neutel: "Zeventig procent koopt alles via internet, ook vers voedsel. Dit bezorgen bedrijven op de gewenste tijd aan huis. De supermarkt is hierdoor meer een showwinkel geworden." Volgens Smit zijn de Chinezen organisatorisch sterk, maar denken ze nog niet na over de lange termijn of duurzaam werken. "De thuisbezorgservice bezorgt

alle bestellingen in de stad via elektrische brommers of bezorgauto's. De Chinese agrariërs zijn aan een onderwerp als duurzaamheid nog niet toe. Dat merkte ik tijdens een bijeenkomst met vijftien ondernemers uit de agrarische sector. Wij hadden het over onderwerpen zoals het milieu en maatschappelijk verantwoord produceren. Zij vinden het interessant en wij zijn een goed voorbeeld, maar zij waren er nog niet echt mee bezig. Een voorbeeld is het supersnel neerzetten van een nieuw appartementencom-

plex. Na zes jaar vallen de tegels van de muur. Dat terwijl groen en veiligheid voor de consument belangrijk zijn. Groen en biologisch zien zij als veilig. Ik heb gemerkt dat ze kennis vanuit andere landen halen of kopen. Echte groene vingers hebben ze niet. Dan kunnen ze wel een organisatorisch goed draaiend bedrijf hebben, maar als de bedrijfsleider met 'groene vingers' en kennis weggaat, weten ze niet meer hoe het werkt. Daarom blijft China een hele grote kans voor Nederland."

Op beursbezoek met als tweede van rechts Wolter Neutel en als derde van rechts Lex Smit

Wereldboeren

Het programma Wereldboeren is drie jaar geleden gestart in samenwerking met het ministerie van Economische Zaken en bedrijven uit de sector. Het idee hierachter was om meer te leren over de voedselzekerheid en -veiligheid in landen met een opkomende landbouwconomie. Op de reizen die georganiseerd worden draait het echter niet alleen om voedsel. "Het doel van Wereldboeren is kennisuitwisseling, leren over de ontwikkeling en welke impact dit heeft op de wereld en de kansen voor Nederland. De reizen zijn altijd naar een land gegaan waarbij de landbouw een opkomende economie was, zoals: India, Kenia, Brazilië, Vietnam, China en de combinatie Tanzania en Rwanda", vertelt Neutel. De bedrijfsbezoeken zijn volgens hem zeer gevarieerd. "We hebben elk jaar twee reizen georganiseerd. De Nederlandse ambassade in het betreffende land hielp met het zoeken van bedrijven die we konden bekijken. Dat zijn vaak grote bedrijven met een link naar Nederland. Ik probeerde ook echt lokale bedrijven te zoeken, zodat er een goede mix ontstond. Dit zijn bijvoorbeeld geitenhouders, groenteveredelingsbedrijven, melkveehouders of bollenkwekers. Zo'n zeventig tot tachtig procent van de reis bestaat uit bedrijfsbezoeken. De rest van

de tijd is voor recreatie om ook wat van het land en zijn cultuur te leren." Leden van het NAJK konden tegen een kleine eigen bijdrage mee naar China. Deelnemers moesten vooraf enkele vragen invullen om de motivatie en doelen van de deelnemers helder te krijgen. Het programma Wereldboeren duurde drie jaar. Nu dit voorbij is, probeert het NAJK een verlenging te krijgen bij het ministerie van Economische Zaken en het bedrijfsleven.

De gehele groep wordt in het Chinees welkom geheten